

Bacher Sándor Farsangon

Nem sokat tudok erről a képről, mert én már asszony voltam. Gyergyóvárhegyen volt egy nagy üzem, bátyám ott volt alkalmazva, s ott volt egy csomó tisztviselő fiatal feleségekkel. Ők nagyon jól éltek. Volt kártyapartijuk, már bridzseltek. Abban az időben a bátyám volt a főbridzselő. Balról az első például az igazgatónak volt a felesége. Középen a bátyám volt, fel volt öltözve vénkisasszonynak, és várta a kérőket a bálban. És ő [jobbról az első] a kísérője. Mondanom sem kell, tollúseprű volt, látszik is. Maszkabál volt, nem tudom, ha Purimkor készült-e. Én nem voltam itt. [Maros]Vásárhelyen én már rég asszony voltam, amikor ez készült. Purimkor is fel szoktam öltözni, mint itt, farsangkor. És ezek fiatal feleségek voltak, mindenre kaphatók, és a bátyám is?, ő még nem volt nő. A bátyám itt érettségizett [Marosvásárhelyen], a katolikus gimnáziumban. Utána Bécsbe küldték egyetemre. Nem akart menni egyetemre, imádta ezt a fás szakmát. Ő megmondta, hogy ne küldjék egyetemre, mert ő fás akar lenni, imádja az erdőket, imádja a fát. De mindig azt mondta apám: 'Érettségi? Ennekem érettségim van, hát akkor a fiamnak legyen egy

felsőbb osztályú végzettsége!' Hát felment Bécsbe, és kereskedelmi akadémiára iratkozott be. Hiába mondta: 'Apuka, nem megyek egyetemre, én fás akarok lenni!' Nekem is mindig azt mondta apuka: 'Fiam, nem bánom, ha egy suszterlegényhez mész [férjhez], csak fáshoz ne menjél! Mert a fa nem terem az aszfalton. Akkor erdőben vagy faluban kell leéled az életedet.' Erre a bátyám nem hallgatott. Negyedik évben karácsonykor felment apuka Bécsbe meglátogatni a fiát, megnézi az indexét. Nem volt semmi beleírva. Mondja: 'Hogy?! Te nem jársz egyetemre? Na, szépen pakold össze magad, és gyere haza.' Szóval apuka nagyon szigorú volt és nagyon határozott. Mindenesetre annyi haszna volt, hogy a 'ladyktől' perfekt megtanult angolul, németül. Apám mondta: 'Ez igen drága lecke volt, olcsóbban meg tudtál volna tanulni [Nagy]Szebenben németül vagy akár Brassóban.' Azért mégis látott kicsit világot ő is, valamivel többet, mint Gyergyóban. A nyomorúságban, Auschwitzban is és Ukrajnában is, mind a két helyen volt szerencsétlen bátyám, és ez [a nyelvtudás] egy kicsit neki jól jött. Később aztán, miután Bécsből hazakerült, egy vállalatnál volt tisztviselő a bátyám apukával, de soha nem akarta apuka, hogy mellette legyen a fia. Szóval nem akart semmiféle protekciót. A bátyám mindenhol volt: [Nagy]Szebenben, [Nagy]Szeben mellett volt egy gyár, ugyancsak ennek a gazdagnak a gyára, Talmácsnak [Tálmaciu] hívták azt a helyet, ahol a gyár volt, közel volt [Nagy]Szebenhez. Úgyhogy ő hétvégén mindig bement [Nagy]Szebenbe. Nagy előnye volt, hogy perfekt német volt. És arra kérte a vezetőséget édesapám, hogy -- miután annyira ragaszkodott a bátyám, hogy fás akar lenni -- tessék küldeni, hogy ennek a szakmának minden ágát ismerje meg, az erdővágástól kezdve egészen a hajószállításig. Tehát Galacon is volt, Konstancán is volt. Úgy került aztán vissza szépen, mikor édesapám Toplicán volt, akkor ő [Gyergyó]Várhegyen volt. És azután, miután szegény apám megbetegedett, ezt már nem tudta tovább vinni, megcserélték, édesapám visszaköltözött [Gyergyó]Várhegyre, és ő jött a helyébe. Még nem nevezték ki éppen igazgatónak, de a munkakörét ő csinálta. Apám, szegény, ott halt meg [Gyergyó]Várhegyen 1938-ban, infarktusban, szívstopot kapott. Akkor én már [Maros]Vásárhelyen férjnél voltam. Azelőtt két héttel volt nálunk apuka. Akkor már kezdődtek a háborús problémák. 1938-ban ugye mi még itt mulattunk, táncoltunk, de már a háború folyt [megkezdődött]. Mint felnőttek, imádtuk egymást a bátyámmal. Voltak női problémái, mert elég kurvás volt. 'Bajban vagyok, Bellus drága, Emília állapotos.' És ő egy tisztviselő volt, nem volt pénze, s zsarolta a nő, hogy állapotos, közben nem volt. Akkor én adtam neki pénzt, hogy vetesse el.